

Nr 4.

Ankom till Riksdagens kansli den 22 februari 1910 kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckta motioner med förslag till ändrad lydelse af §§ 25 och 28 i förordningen om kommunalstyrelse i stad, §§ 11 och 14 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm samt §§ 6 och 8 i förordningen om landsting.

Närvarande: herrar Staaff, Nyström, Fahlbeck, Uppström, Berger, Clason, Bellinder, von Mentzer, Ekman, Björck, greve Hamilton, Jansson, af Callerholm, Almqvist, Nilsson, Beckman, Magnusson, Ericsson, von Schéele och Berg.

Till konstitutionsutskottets behandling hafva hänvisats tre inom Första kammaren af herr *von Friesen* väckta motioner, n:is 10, 11 och 12, i hvilka motionären hemställt, att Riksdagen för sin del ville besluta följande ändrade lydelse:

a) af §§ 25 och 28 i förordningen om kommunalstyrelse i stad:

§ 25.

För rösternas sammanräknande — — — grupp (partigrupp).

(Lika med nu gällande).

Inom hvarje grupp — — — själfva fullmäktigvalet.

(Lika med nu gällande).

Härvid iakttages — — — första i ordningen.

(Lika med nu gällande).

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller valsedel med hela sitt röstvärde, där icke något af de namn å sedeln, hvilka afse själfva fullmäktigvalet, erhållit rum i ordningen. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af dessa namn erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af dessa namn uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af dessa namn uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iakttages:

1:o) Upptaga — — — samma grunder. (Lika med nu gällande).

2:o) I den mån — — — tillämpning. (Lika med nu gällande).

§ 28.

Mom. 1. (Lika med nu gällande).

Mom. 2. Afgår stadsfullmäktig — — — tilldelats honom.

(Lika med nu gällande).

Vid den nya sammanräkningen tages hänsyn blott till de valsedlar, hvilka upptaga den afgångnes namn för själfva fullmäktigvalet. Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, hvilkas namn förekomma å sedeln.

Den, som — — — försegling. (Lika med nu gällande).

Mom. 3. (Lika med nu gällande).

b) af §§ 11 och 14 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm:

§ 11.

För rösternas sammanräknande — — — grupp (partigrupp).

(Lika med nu gällande).

Inom hvarje grupp — — — själfva fullmäktigvalet.

(Lika med nu gällande).

Härvid iakttages — — — första i ordningen.

(Lika med nu gällande).

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller valsedel med hela sitt röstvärde, där icke något af de namn å sedeln, hvilka afse själfva fullmäktigvalet, erhållit rum i ordningen. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af dessa namn erhållit rum i ordningen;

med en tredjedel af röstvärdet, där två af dessa namn uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af dessa namn uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iakttages:

- 1:o) Upptaga — — — samma grunder. (Lika med nu gällande).
 2:o) I den mån — — — tillämpning. (Lika med nu gällande).

§ 14.

Mom. 1. (Lika med nu gällande).

Mom. 2. Afgår stadsfullmäktig — — — tilldelats honom.
 (Lika med nu gällande).

Vid den nya sammanräkningen tages hänsyn blott till de valsedlar, hvilka upptaga den afgångnes namn för själfva fullmäktigvalet. Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, hvilkas namn förekomma å sedeln.

Den, som — — — försegling. (Lika med nu gällande).

Mom. 3. (Lika med nu gällande).

c) af §§ 6 och 8 i förordningen om landsting:

§ 6.

För rösternas — — — grupp (partigrupp).

(Lika med nu gällande).

Inom hvarje grupp — — — själfva landstingsmannavalet.

(Lika med nu gällande).

Härvid iakttages — — — ordningen.

(Lika med nu gällande).

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller valsedel med hela sitt röstvärde, där icke något af de namn å sedeln, hvilka afse själfva landstingsmannavalet, erhållit rum i ordningen. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af dessa namn erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af dessa namn uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af dessa namn uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iakttages:

1:o) Upptaga valsedlar — — — samma grunder.

(Lika med nu gällande).

2:o) I den mån — — — tillämpning.

(Lika med nu gällande).

§ 8.

1. Sedan valet — — — tilldelats honom.

(Lika med nu gällande).

De nya — — — valda. (Lika med nu gällande).

Vid hvarje ny sammanräkning tages hänsyn blott till de valsedlar, hvilka upptaga landstingsmannens namn för själfva landstingsmannavalet. Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, hvilkas namn förekomma å sedeln. Den, som erhållit högsta rösttalet, är vald till suppleant.

2. (Lika med nu gällande).

Till stöd för dessa yrkanden har motionären hänvisat till den motivering, som anförts i den af honom samtidigt väckta, af utskottet i redan afgifvet utlåtande (nr 3) behandlade motion (nr 9 i Första kammaren) med förslag till ändrad lydelse af 7 och 9 §§ i lagen om val till Riksdagen.

*Utskottets
yttrande.*

I anslutning till hvad utskottet i nämnda utlåtande anført och föreslagit beträffande ändrad lydelse af 9 § i lagen om val till Riksdagen, har utskottet ansett motsvarande ändring i den af motionären föreslagna lydelse af § 28 i förordningen om kommunalstyrelse i stad och af § 14 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm vara erforderlig.

Med hänvisning till hvad i berörda motion och utlåtande anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i anledning af förevarande motioner, för sin del besluta följande ändrade lydelse:

a) af §§ 25 och 28 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862:

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

§ 25.

För rösternas sammanräknande skola valsedlarna ordnas i grupper.

Valsedlar utan partibeteckning utgöra tillsammans en grupp (den fria gruppen). Valsedlar med partibeteckning ordnas så, att sedlar med samma beteckning bilda en grupp (partigrupp).

Inom hvarje grupp skall, till den utsträckning som för utseendet af stadgadt antal fullmäktige är nödig, genom särskilda sammanräkningar bestämmas ordning mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka, enligt hvad i § 24 sägs, afse själfva fullmäktigvalet.

Härvid iakttages i fråga om den fria gruppen:

1:o) Vid första sammanräkningen gäller hvarje valsedel med hela det röstvärde, som finnes å sedeln antecknad. Det namn, som fått högsta rösttalet, blifver det första i ordningen.

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller *valsedel, hvars röstvärde icke tillgodoräknats något namn, som erhållit rum i ordningen, med hela sitt röstvärde*. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af *de namn, hvilka röstvärdet tillgodoräknats*, erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af *namnen* uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af *namnen* uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund.

§ 25.

För rösternas sammanräknande skola valsedlarna ordnas i grupper.

Valsedlar utan partibeteckning utgöra tillsammans en grupp (den fria gruppen). Valsedlar med partibeteckning ordnas så, att sedlar med samma beteckning bilda en grupp (partigrupp).

Inom hvarje grupp skall, till den utsträckning som för utseendet af stadgadt antal fullmäktige är nödig, genom särskilda sammanräkningar bestämmas ordning mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka, enligt hvad i § 24 sägs, afse själfva fullmäktigvalet.

Härvid iakttages i fråga om den fria gruppen:

1:o) Vid första sammanräkningen gäller hvarje valsedel med hela det röstvärde, som finnes å sedeln antecknad. Det namn, som fått högsta rösttalet, blifver det första i ordningen.

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller *valsedel med hela sitt röstvärde, där icke något af de namn å sedeln, hvilka afse själfva fullmäktigvalet, erhållit rum i ordningen*. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af *dessa namn* erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af *dessa namn* uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af *dessa namn* uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För

(Nuvarande lydelse)

För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iakttages:

1:o) Upptaga valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än hälften af alla till gruppen hörande valsedlars hela sammanlagda röstvärde (gruppens rösttal), samma första namn, blifver detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än två tredjedelar af gruppens rösttal, jämväl samma andra namn, blifver detta namn det andra i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första och samma andra namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal, jämväl samma tredje namn, blifver detta namn det tredje i ordningen; och så vidare efter samma grunder.

2:o) I den mån ordningen inom gruppen icke kan genom sammanräkningar enligt nyss angifna grunder bestämmas, skall hvad här ofvan är i fråga om den fria gruppen stadgadt, äga motsvarande tillämpning.

§ 28.

Mom. 1. Hafva vid valet stadsfullmäktige icke blifvit till föreskrifvet antal utsedda, anställas ofördrojligen nytt val för besättande af den eller de återstående platserna.

(Föreslagen lydelse)

hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iakttages:

1:o) Upptaga valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än hälften af alla till gruppen hörande valsedlars hela sammanlagda röstvärde (gruppens rösttal), samma första namn, blifver detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än två tredjedelar af gruppens rösttal, jämväl samma andra namn, blifver detta namn det andra i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första och samma andra namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal, jämväl samma tredje namn, blifver detta namn det tredje i ordningen; och så vidare efter samma grunder.

2:o) I den mån ordningen inom gruppen icke kan genom sammanräkningar enligt nyss angifna grunder bestämmas, skall hvad här ofvan är i fråga om den fria gruppen stadgadt, äga motsvarande tillämpning.

§ 28.

Mom. 1. Hafva vid valet stadsfullmäktige icke blifvit till föreskrifvet antal utsedda, anställas ofördrojligen nytt val för besättande af den eller de återstående platserna.

(Nuvarande lydelse)

Mom. 2. Afgår stadsfullmäktig före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, skall, på fullmäktiges anmälan, magistraten vid offentlig, minst åtta dagar förut kungjord förrättning företaga ny röstsammanräkning inom den grupp, för hvilken den afgangne blifvit vald. Blef den afgangne vald för flera grupper, skall sammanräkningen ske inom den grupp, från hvilken plats först tilldelats honom.

Vid den nya sammanräkningen tages hänsyn blott till de valsedlar, *hvilkas röstvärden tillgodoräknats den afgangne.* Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, *hvilkas namn förekomma å sedeln.*

Den, som erhållit högsta rösttalet, inträde såsom ledamot i den afgangnes ställe under återstoden af den för honom bestämda tjänstgöringstid. Mellan lika rösttal skiljer lotten.

Efter sammanräkningens afslutande skola valsedlarna åter inläggas under försegling.

(Föreslagen lydelse)

Mom. 2. Afgår stadsfullmäktig före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, skall, på fullmäktiges anmälan, magistraten vid offentlig, minst åtta dagar förut kungjord förrättning företaga ny röstsammanräkning inom den grupp, för hvilken den afgangne blifvit vald. Blef den afgangne vald för flera grupper, skall sammanräkningen ske inom den grupp, från hvilken plats först tilldelats honom.

Vid den nya sammanräkningen tages hänsyn blott till de valsedlar, *vilka upptaga den afgangnes namn för själfva fullmäktigvalet.* Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, *hvilkas namn förekomma å sedeln.*

Den, som erhållit högsta rösttalet, inträde såsom ledamot i den afgangnes ställe under återstoden af den för honom bestämda tjänstgöringstid.

Afgår jämväl sålunda utsedd ledamot före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, förfares på enahanda sätt; och skall vid den nya röstsammanräkningen såsom förut hänsyn tagas blott till de valsedlar, vilka upptaga den först afgangnes namn för själfva fullmäktigvalet.

Mellan lika rösttal skiljer lotten.

Efter sammanräkningens afslutande skola valsedlarna åter inläggas under försegling.

(Nuvarande lydelse)

Mom. 3. Finnes i fall, som i mom. 2 afses, å där omförmälda valsedlar icke namn å någon, som kan inträda såsom ledamot i den afgångnes ställe, skall platsen stå obesatt intill utgången af den tid, för hvilken den afgångne blifvit vald.

(Föreslagen lydelse)

Mom. 3. Finnes i fall, som i mom. 2 afses, å där omförmälda valsedlar icke namn å någon, som kan inträda såsom ledamot i den afgångnes ställe, skall platsen stå obesatt intill utgången af den tid, för hvilken den afgångne blifvit vald.

b) af §§ 11 och 14 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862:

§ 11.

För rösternas sammanräknande skola valsedlarna ordnas i grupper. Valsedlar utan partibeteckning utgöra tillsammans en grupp (den fria gruppen). Valsedlar med partibeteckning ordnas så, att sedlar med samma beteckning bilda en grupp (partigrupp).

Inom hvarje grupp skall, till den utsträckning som för utseendet af stadgadt antal fullmäktige är nödig, genom särskilda sammanräkningar bestämmas ordning mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka, enligt hvad i § 10 sägs, afse själfva fullmäktigvalet.

Härvid iakttages i fråga om den fria gruppen:

1:o) Vid första sammanräkningen gäller hvarje valsedel med hela det röstvärde, som finnes å sedeln antecknad. Det namn, som fått högsta rösttalet, blifver det första i ordningen.

§ 11.

För rösternas sammanräknande skola valsedlarna ordnas i grupper. Valsedlar utan partibeteckning utgöra tillsammans en grupp (den fria gruppen). Valsedlar med partibeteckning ordnas så, att sedlar med samma beteckning bilda en grupp (partigrupp).

Inom hvarje grupp skall, till den utsträckning som för utseendet af stadgadt antal fullmäktige är nödig, genom särskilda sammanräkningar bestämmas ordning mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka, enligt hvad i § 10 sägs, afse själfva fullmäktigvalet.

Härvid iakttages i fråga om den fria gruppen:

1:o) Vid första sammanräkningen gäller hvarje valsedel med hela det röstvärde, som finnes å sedeln antecknad. Det namn, som fått högsta rösttalet, blifver det första i ordningen.

(Nuvarande lydelse)

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller *valsedel, hvars röstvärde icke tillgodoräknats något namn, som erhållit rum i ordningen, med hela sitt röstvärde*. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af *de namn, hvilka röstvärdet tillgodoräknats*, erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af *namnen* uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af *namnen* uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iaktages:

1:o) Upptaga valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än hälften af alla till gruppen hörande valsedlars hela sammanlagda röstvärde (gruppens rösttal), samma första namn, blifver detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än två tredjedelar af gruppens rösttal, jämväl samma andra namn, blifver detta namn det andra i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första och samma andra namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal, jämväl samma tredje namn, blifver detta namn

(Föreslagen lydelse)

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller *valsedel med hela sitt röstvärde, där icke något af de namn å sedeln, hvilka afse själfva fullmäktigvalet, erhållit rum i ordningen*. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af *dessa namn* erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af *dessa namn* uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af *dessa namn* uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iaktages:

1:o) Upptaga valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än hälften af alla till gruppen hörande valsedlars hela sammanlagda röstvärde (gruppens rösttal), samma första namn, blifver detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än två tredjedelar af gruppens rösttal, jämväl samma andra namn, blifver detta namn det andra i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första och samma andra namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal, jämväl samma tredje namn, blifver detta namn det tredje

(Nuvarande lydelse)

det tredje i ordningen; och så vidare efter samma grunder.

2:o) I den mån ordningen inom gruppen icke kan genom sammanräkningar enligt nyss angifna grunder bestämmas, skall hvad här ofvan är i fråga om den fria gruppen stadgadt äga motsvarande tillämpning.

§ 14.

Mom. 1. Hafva vid valet stadsfullmäktige icke blifvit till föreskrifvet antal utsedda, anställs ofördröjligen nytt val för besättande af den eller de återstående platserna.

Mom. 2. Afgår stadsfullmäktig före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, skall, på fullmäktiges anmälan, magistraten vid offentlig, minst åtta dagar förut kungjord förrättning företaga ny röstsammanräkning inom den grupp, för hvilken den afgångne blifvit vald. Blef den afgångne vald för flera grupper, skall sammanräkningen ske inom den grupp, från hvilken plats först tilldelats honom.

Vid den nya sammanräkningen tages hänsyn blott till de valsedlar, *hvilkas röstvärden tillgodoräknats den afgångne.* Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, hvilkas namn förekomma å sedeln.

(Föreslagen lydelse)

i ordningen; och så vidare efter samma grunder.

2:o) I den mån ordningen inom gruppen icke kan genom sammanräkningar enligt nyss angifna grunder bestämmas, skall hvad här ofvan är i fråga om den fria gruppen stadgadt äga motsvarande tillämpning.

§ 14.

Mom. 1. Hafva vid valet stadsfullmäktige icke blifvit till föreskrifvet antal utsedda, anställs ofördröjligen nytt val för besättande af den eller de återstående platserna.

Mom. 2. Afgår stadsfullmäktig före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, skall, på fullmäktiges anmälan, magistraten vid offentlig, minst åtta dagar förut kungjord förrättning företaga ny röstsammanräkning inom den grupp, för hvilken den afgångne blifvit vald. Blef den afgångne vald för flera grupper, skall sammanräkningen ske inom den grupp, från hvilken plats först tilldelats honom.

Vid den nya sammanräkningen tages hänsyn blott till de valsedlar, *hvilka upptaga den afgångnes namn för själfva fullmäktigvalet.* Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, hvilkas namn förekomma å sedeln.

(Nuvarande lydelse)

Den, som erhållit högsta rösttalet, inträde såsom ledamot i den afgångnes ställe under återstoden af den för honom bestämda tjänstgöringstid. Mellan lika rösttal skiljer lotten.

Efter sammanräkningens afslutande skola valsedlarna åter inläggas under försegling.

Mom. 3. Finnes i fall, som i mom. 2 afses, å där omförmälda valsedlar icke namn å någon, som kan inträda såsom ledamot i den afgångnes ställe, skall platsen stå obesatt intill utgången af den tid, för hvilken den afgångne blifvit vald.

(Föreslagen lydelse)

Den, som erhållit högsta rösttalet, inträde såsom ledamot i den afgångnes ställe under återstoden af den för honom bestämda tjänstgöringstid.

Afgår jämväl sålunda utsedd ledamot före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, förfares på enahanda sätt; och skall vid den nya röstsammanräkningen såsom förut hänsyn tagas blott till de valsedlar, hvilka upptaga den först afgångnes namn för själfva fullmäktigvalet.

Mellan lika rösttal skiljer lotten.

Efter sammanräkningens afslutande skola valsedlarna åter inläggas under försegling.

Mom. 3. Finnes i fall, som i mom. 2 afses, å där omförmälda valsedlar icke namn å någon, som kan inträda såsom ledamot i den afgångnes ställe, skall platsen stå obesatt intill utgången af den tid, för hvilken den afgångne blifvit vald.

c) af §§ 6 och 8 i förordningen om landsting den 21 mars 1862:

§ 6.

För rösternas sammanräknande skola valsedlarna ordnas i grupper. Valsedlar utan partibeteckning utgöra tillsammans en grupp (den fria gruppen). Valsedlar med partibeteckning ordnas så, att sedlar med

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 3 Saml.

§ 6.

För rösternas sammanräknande skola valsedlarna ordnas i grupper. Valsedlar utan partibeteckning utgöra tillsammans en grupp (den fria gruppen). Valsedlar med partibeteckning ordnas så, att sedlar med

3 Häft.

3

(Nuvarande lydelse)

med samma beteckning bilda en grupp (partigrupp).

Inom hvarje grupp skall, till den utsträckning som för utseendet af stadgadt antal landstingsmän är nödig, genom särskilda sammanräkningar bestämmas ordning mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka, enligt hvad i § 4 sägs, afse själfva landstingsmannavalet.

Härvid iakttages i fråga om den fria gruppen:

1:o) Vid första sammanräkningen gäller hvarje valsedel med hela det röstvärde, som finnes å sedeln antecknad. Det namn, som fått högsta rösttalet, blifver det första i ordningen.

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller *valsedel, hvars röstvärde icke tillgodoräknats något namn, som erhållit rum i ordningen, med hela sitt röstvärde*. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af *de namn, hvilka röstvärdet tillgodoräknats*, erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af *namnen* uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af *namnen* uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iakttages:

1:o) Upptaga valsedlar, vilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än hälften af alla till gruppen hörande valsedlars hela samman-

(Föreslagen lydelse)

samma beteckning bilda en grupp (partigrupp).

Inom hvarje grupp skall, till den utsträckning som för utseendet af stadgadt antal landstingsmän är nödig, genom särskilda sammanräkningar bestämmas ordning mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka, enligt hvad i § 4 sägs, afse själfva landstingsmannavalet.

Härvid iakttages i fråga om den fria gruppen:

1:o) Vid första sammanräkningen gäller hvarje valsedel med hela det röstvärde, som finnes å sedeln antecknad. Det namn, som fått högsta rösttalet, blifver det första i ordningen.

2:o) Vid hvarje följande sammanräkning gäller *valsedel med hela sitt röstvärde, där icke något af de namn å sedeln, hvilka afse själfva landstingsmannavalet, erhållit rum i ordningen*. Annan valsedel gäller med hälften af sitt röstvärde, där ett af *dessa namn* erhållit rum i ordningen; med en tredjedel af röstvärdet, där två af *dessa namn* uppförts i ordningen; med en fjärdedel, där tre af *dessa namn* uppförts i ordningen; och så vidare efter samma grund. För hvarje gång kommer det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

I fråga om partigrupp iakttages:

1:o) Upptaga valsedlar, vilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än hälften af alla till gruppen hörande valsedlars hela sammanlagda röst-

(Nuvarande lydelse)

lagda röstvärde (gruppens rösttal), samma första namn, blifver detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än två tredjedelar af gruppens rösttal, jämväl samma andra namn, blifver detta namn det andra i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första och samma andra namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal, jämväl samma tredje namn, blifver detta namn det tredje i ordningen; och så vidare efter samma grunder.

2:o) I den mån ordningen inom gruppen icke kan genom sammanräkningar enligt nyss angifna grunder bestämmas, skall hvad här ofvan är i fråga om den fria gruppen stadgadt äga motsvarande tillämpning.

§ 8.

1. Sedan valet af landstingsmän blifvit afslutadt, skola suppleanter utses sålunda, att för hvarje landstingsman företages en ny röstsammanräkning inom den grupp, för hvilken han blifvit vald. Har landstingsman fått sig tillerkänd plats från flera grupper, anses han vald för den grupp, från hvilken plats först tilldelats honom.

De nya sammanräkningarna skola

(Föreslagen lydelse)

värde (gruppens rösttal), samma första namn, blifver detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än två tredjedelar af gruppens rösttal, jämväl samma andra namn, blifver detta namn det andra i ordningen; upptaga valsedlar, som hafva samma första och samma andra namn och hvilkas sammanlagda röstvärde utgör mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal, jämväl samma tredje namn, blifver detta namn det tredje i ordningen; och så vidare efter samma grunder.

2:o) I den mån ordningen inom gruppen icke kan genom sammanräkningar enligt nyss angifna grunder bestämmas, skall hvad här ofvan är i fråga om den fria gruppen stadgadt äga motsvarande tillämpning.

§ 8.

1. Sedan valet af landstingsmän blifvit afslutadt, skola suppleanter utses sålunda, att för hvarje landstingsman företages en ny röstsammanräkning inom den grupp, för hvilken han blifvit vald. Har landstingsman fått sig tillerkänd plats från flera grupper, anses han vald för den grupp, från hvilken plats först tilldelats honom.

De nya sammanräkningarna skola

(Nuvarande lydelse)

ske i den ordning, hvari landstingsmännen blifvit valda.

Vid hvarje ny sammanräkning tages hänsyn blott till de valsedlar, *hvilkas röstvärden tillgodoräknats landstingsmannen*. Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, *hvilkas namn förekomma å sedeln*. Den, som erhållit högsta rösttalet, är vald till suppleant.

2. Vid valtillfället skall, särskildt för hvarje landstingsman, bestämmas den ordning, i hvilken suppleanterna skola i hans ställe inkallas. Härvid iakttages, att suppleant, som utsetts genom den för landstingsmannen företagna sammanräkning, intager plats framför annan suppleant; att suppleant, som blifvit vald från samma grupp som landstingsmannen, har företräde framför suppleant från annan grupp; och att i öfrigt företräde tillkommer suppleant, som blifvit tidigare vald.

(Föreslagen lydelse)

ske i den ordning, hvari landstingsmännen blifvit valda.

Vid hvarje ny sammanräkning tages hänsyn blott till de valsedlar, *hvilka upptaga landstingsmannens namn för själfva landstingsmannavalet*. Valsedel beräknas äga sitt ursprungliga röstvärde, och detta skall tillgodoräknas alla förut ej valda, *hvilkas namn förekomma å sedeln*. Den, som erhållit högsta rösttalet, är vald till suppleant.

2. Vid valtillfället skall, särskildt för hvarje landstingsman, bestämmas den ordning, i hvilken suppleanterna skola i hans ställe inkallas. Härvid iakttages, att suppleant, som utsetts genom den för landstingsmannen företagna sammanräkning, intager plats framför annan suppleant; att suppleant, som blifvit vald från samma grupp som landstingsmannen, har företräde framför suppleant från annan grupp; och att i öfrigt företräde tillkommer suppleant, som blifvit tidigare vald.

Stockholm den 21 februari 1910.

På utskottets vägnar:

KARL STAAFF.